

26. Statistica principalelor activitati desfasurate de politia Romana in anul 2009 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.politiaromana.ro/date_statistice_anul_2009.htm.
27. Уровень преступности в Чехии в 2010 году снизился / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.novoya.com/info/1733.html>.
28. Selected indicators on criminality and frequency of fires in the Slovak republic 2009 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=11636>.
29. Central Statistical Bureau of Latvia: sk01. number of recorded crimes / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.csb.gov.lv/Dialog/Saveshow.asp>.
30. JU001: RECORDED OFFENCES by Degree/type of offence and Year / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/Saveshow.asp>.
31. Тимчук О.Л. Злочинність у Латинській Америці: кримінологічний аналіз / О.Л. Тимчук // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Юридичні науки. – 2010. – № 3. – С. 164–170.
32. Фукуяма Ф. Великий разрыв / Ф. Фукуяма. – М.: АСТ, 2004. – 480 с.
33. List of countries by income equality / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_income_equality.
34. Gross domestic product based on PPP per capita / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2010/02/weodata/weorept.aspx?sy=s=PPPPC&grp=0&a=&pr.x=33&pr.y=12>.
35. Wages and Taxes for the Average Joe in the EU 27 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.langlophone.com/20100526_edition/20100526_EU27_data_table_flipped.pdf.
36. Demographics_of_atheism / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_atheism.

УДК 343.37 (09)

ІСТОРИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КРИМІНАЛІЗАЦІЇ НЕЗАКОННИХ ДІЙ З ІНСАЙДЕРСЬКОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Кохановська О.І., ад'юнкт

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Ця стаття присвячена історії становлення кримінальної відповідальності за інсайдерську торгівлю в США та країнах Західної Європи. Розкриваються тенденції розвитку законодавства цих країн щодо протидії використанню інсайдерської інформації засобами кримінально-правового характеру.

Ключові слова: інсайдерські операції, інсайдерська торгівля, кримінальна відповідальність.

Кохановская О.И. ИСТОРИКО-ПРАВОВАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА КРИМИНАЛИЗАЦИИ НЕЗАКОННЫХ ДЕЙСТВИЙ С ИНСАЙДЕРСКОЙ ИНФОРМАЦИЕЙ В ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАНАХ / Днепропетровский государственный университет внутренних дел, Украина

Данная статья посвящена истории становления уголовной ответственности за инсайдерскую торговлю в США и странах Западной Европы. Раскрываются тенденции развития законодательства этих стран по противодействию использованию инсайдерской информации средствами уголовно-правового характера.

Ключевые слова: инсайдерские операции, инсайдерская торговля, уголовная ответственность.

Kohanovskaya O.I. HISTORICAL AND LEGAL DESCRIPTION OF THE CRIMINALIZATION OF ILLEGAL ACTIVITIES WITH THE INSIDER INFORMATION IN THE FOREIGN COUNTRIES / Dnepropetrovsk state university of internal affairs, Ukraine

This article discusses the history of establishing criminal responsibility for insider trading in the USA and Western Europe. Reveals trends in the legislation of these countries in combating the use of insider information by means of criminal law.

Key words: insider transactions, insider trading, criminal responsibility.

У статті через ретроспективний аналіз такого явища, як «інсайдерська торгівля» в зарубіжних країнах визначаються основні чинники, які вплинули на нормотворчу діяльність органів державної влади відповідних держав щодо закріплення кримінальної відповідальності за незаконні дії з інсайдерською інформацією. Це дослідження дозволить визначити тенденції правового забезпечення протидії означеному явищу у світі, що зокрема може виступити підґрунтям для оцінки перспектив існування кримінальної відповідальності за незаконні дії з інсайдерською інформацією в Україні.

Тема статті ґрунтується на положеннях Комплексної програми профілактики правопорушень на 2007-2009 роки (п.5 Додатку), затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 20.12.2006, і виходить із п.2.5 наказу МВС України «Про пріоритетні напрями наукових та дисертаційних досліджень, які потребують першочергового розроблення і впровадження в практичну діяльність органів внутрішніх справ, на період 2004-2009 рр.» від 05.07.2004 № 755 та відповідає п. 80 додатку № 6 до наказу МВС України № 347 від 29.07.10 р. «Про затвердження Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2010-2014 років».

Метою цієї статті є дослідження історії криміналізації незаконного використання інсайдерської інформації в зарубіжних країнах. Дослідницьке завдання полягає у виявленні економічних, політичних та інших передумов впровадження кримінально-правової заборони незаконного використання інсайдерської інформації в зарубіжних країнах, що в подальшому може сприяти вдосконаленню вітчизняних кримінально-правових норм із протидії цьому негативному явищу на фондовому ринку. Межі дослідження не охоплюють аналіз сучасного стану кримінального законодавства зарубіжних країн щодо криміналізації незаконних дій з інсайдерською інформацією, оскільки ця проблема потребує самостійної наукової розробки.

Дослідженням історико-правової характеристики криміналізації незаконного використання інсайдерської інформації в зарубіжних країнах займалися такі вчені, як В.О. Глушков, О.О. Дудоров, О.О. Кашкаров, П.М. Коваленко, В.В. Саєнко, О.Б. Сахарова та інші. Але в роботах цих правників зазначені аспекти досліджувалися частково або побічно, спеціальна ж комплексна історико-правова характеристика цієї проблеми на сьогодні відсутня.

Підходи до правового регулювання використання інсайдерської інформації на ринку цінних паперів різняться від країни до країни, від епохи до епохи.

Наприкінці XVI століття на фондовому ринку Данії виникло таке явище, як «короткі» продажі фінансових інструментів. На той час Данія, як і більшість могутніх економічних держав, мала вихід до моря, що сприяло розвитку торговельних відносин. Тому для фінансування торговельних відносин, що дуже стрімко розвивалися, була створена фондова біржа.

У XVII-XVIII століттях фондова біржа періодично ставала епіцентром підвищеної ділової активності, що часто закінчувалася крахом шахрайських, фіктивних підприємств, чий акції ставали причиною ажіотажу. Це був час зародження акціонерних товариств, що створювалися епізодично, оскільки вони обслуговували специфічні потреби ринку. Водночас ці негативні обставини гальмували розвиток акціонерних товариств. Варто пригадати акціонерні компанії типу Ост-Індських (одна була заснована в Голландії, інша – в Англії). Вони виступали формою, у якій монополія на торгівлю з колоніями надавалася групі купців. Тому доречною виявилася саме акціонерна форма, оскільки вона дозволяла певною мірою потенційно забезпечити «соціальну справедливість» і зрівняти привілеї, що отримували купці, які об'єднувалися в такі компанії, їх акції емітувалися досить широко, щоб кожний бажаючий міг їх придбати, а з ними – і доступ до прибутків від колоніальної торгівлі [2, 7].

Якщо акціонерні товариства, які виникали в XVII-XVIII століттях, сприяли могутньому розвитку фондової біржі, то масовий перехід до акціонерної форми, що розпочався в другій половині XIX ст., закріпив за нею «пальму першості» в біржовому світі (без фондової біржі акціонерна справа по-справжньому розвиватися не може).

У 1920-х роках у США спостерігався розвиток фондового ринку, який був обумовлений швидкими темпами розвитку економіки. Але якщо в XIX столітті на розвиток економіки вплинуло будівництво залізниць, то у 20-х роках XX століття таким поштовхом став розвиток радіотехніки та машинобудівництва. Однак в середині 1929 року на фондовому ринку розпочався спад. Крупні інвестори зрозуміли, що на ринку були завищені ціни, та почали отримувати прибутки від спекуляцій на фондовому ринку. Після цього в жовтні 1929 року відбувся «обвал» фондового ринку. Тоді всю провину за це поклали на осіб, які «грали на зниження цін». Прикладом такого зловживання була діяльність Альберта Уїггіна, який у жовтні 1929 року в умовах спаду на ринку посприяв підвищенню курсу цінних паперів. Одночасно з цим він здійснив «короткий»¹ продаж 42 тис. акцій Chase (свого банку), щоб поповнити особистий рахунок. Це була вигідна угода, яка принесла йому 4 млн. доларів США [2, 15-16].

Прийнятий у 1933 році Закон «Про цінні папери» передбачав обов'язкове надання повної інформації про публічні випуски цінних паперів. Також була створена Комісія з цінних паперів та бірж (далі – SEC). Цей федеральний орган регулював діяльність організацій, які працювали з фінансовими інструментами. Крім того, Федеральна резервна система була уповноважена регулювати вимоги, які стосувалися гарантійних внесків. Першим президентом SEC був Джозеф Кеннеді, який вважався «інсайдером» фондового ринку [2, 16-17].

З метою регулювання інсайдерської торгівлі до Закону «Про фондову біржу» (далі – Закон) увійшов п.16, який регулює короткострокові прибутки інсайдерів від операцій з цінними паперами їх компаній.

Для протидії інсайдерській торгівлі SEC і суди почали застосовувати п.10 (b) Закону, який є загальною заборонаю шахрайства при здійсненні операцій з цінними паперами. У 1942 р. SEC видала підзаконні нормативні акти і прийняла на виконання п.10 (b) Закону правило 10b-5, яке перетворилося на основний засіб регулювання інсайдерської торгівлі. Правило нормативного збірника SEC 10b-5, 17 C.F.R. §240.10b-5 передбачає, що наступні дії є протизаконними: використання будь-яких методів або засобів з метою шахрайства; повідомлення неправдивої інформації або неповідомлення всієї інформації, без якої неповна інформація в контексті такого повідомлення вводить в

¹ Сутність «коротких» продажів (short selling) полягає в тому, що інвестор займає акції в брокерській конторі і відразу ж продає їх на відкритому ринку, беручи на себе зобов'язання повернути акції володільцю.

оману, або здійснення у зв'язку з купівлею або продажем цінних паперів будь-якої дії або діяльності, яка призводить до шахрайства чи обману будь-якої особи [1, 42].

Правові норми, що були прямо покликані регулювати інсайдерську торгівлю, містились у п.16 Закону. На час подання проекту п.16 Закону передбачав, що акціонери, які володіють більше, ніж п'ятьма процентами акцій, а також директори та інші посадові особи компаній зобов'язані щомісяця інформувати SEC про всі свої операції купівлі-продажу цінних паперів. Одержання прибутків від короткострокових інвестицій було заборонено (інсайдерам заборонялося купувати цінний папір і продавати його протягом шести місяців з дати придбання, а інакше весь одержаний прибуток мав бути переданий емітенту). Інсайдерам заборонялося продавати цінний папір, якщо він не перебував у їхній власності або не був поставлений на облік протягом п'яти днів із дати придбання (заборонявся короткостроковий продаж цінних паперів).

Також заслуговує на увагу положення п.16 Закону, яке забороняло «розкривати прямо або опосередковано будь-яку конфіденційну інформацію про будь-які зареєстровані цінні папери, якщо таке розкриття не є необхідним або доцільним для виконання службових обов'язків. Прибуток, одержаний особою, яка отримала інформацію незаконним шляхом, належить емітенту і може бути ним витребуваний, за винятком випадків, коли така особа не мала підстав вважати, що розкриття інформації було конфіденційним або було зроблено всупереч корпоративним обов'язкам». Отже, можна побачити, що перелік кримінально караних діянь, передбачених ст.232-1 КК України, частково відтворює описані вище заборони, що стосуються інсайдерської інформації.

Однак, починаючи з 1979 року, SEC почала приділяти все більшу увагу інсайдерській торгівлі. Багато в чому це пов'язано із масовими злиттями і приєднаннями компаній у цей період. Активність застосування законодавства про інсайдерську торгівлю значно зросла у 80-х роках ХХ століття. Так, якщо з 1934 по 1979 рік Офіс загальної звітності США зафіксував 53 справи щодо порушників законодавства про інсайдерську торгівлю, то з 1980 по 1987 рік їх було вже 177 [1, 51].

Кримінальні справи порушувались рідко, а правопорушники, як правило, ризикували лише одержаними прибутками і своєю репутацією. На нашу думку, це сприяло зростанню фактів вчинення незаконних дій з інсайдерською інформацією, оскільки щодо осіб, які займалися цими зловживаннями, кримінальна відповідальність не виступала стримуючим фактором. Виходом із цієї ситуації могло бути внесення змін до Закону 1934 року з метою встановлення більш суворих санкцій за інсайдерську торгівлю.

У вересні 1982 року SEC формально звернулася з проханням до Конгресу збільшити розмір цивільно-правової відповідальності за інсайдерську торгівлю у зв'язку із неадекватністю існуючих санкцій (вони склались із заборони порушення законодавства про цінні папери в майбутньому і повернення незаконно одержаних прибутків). У порядку кримінального судочинства міг бути накладений штраф до 10 000 доларів США. Проект змін, запропонований SEC, передбачав відшкодування збитків у потрібному розмірі і збільшення кримінально-правового штрафу з 10 000 до 100 000 доларів США [1, 53-54].

Проект SEC було офіційно подано до Конгресу в січні 1983 року, а в серпні 1984 року був прийнятий Закон про санкції за інсайдерську торгівлю. Але через три роки питання регулювання інсайдерської торгівлі знову постало перед Конгресом. Новий проект Закону про заборону інсайдерської торгівлі містив чітке визначення забороненої інсайдерської торгівлі і систематизував підходи федерального законодавства до цього питання. Але зазначений проект не набув статусу нормативно-правового акта, тому що SEC традиційно виступила проти законодавчого закріплення визначення інсайдерської торгівлі, що могло позбавити її гнучкості в регулюванні інсайдерських операцій. Вона

запропонувала свій проект, і Конгрес прийняв компромісний Закон про примусове виконання щодо інсайдерської торгівлі та шахрайства з цінними паперами 1988 року, який розширював компетенцію SEC у застосуванні законодавства про інсайдерську торгівлю, але не містив чітких визначень [1, 54].

Новий Закон 1988 року розширив сферу забороненої діяльності, було запроваджено винагороду за надання інформації, що сприяла розкриттю правопорушень. Кримінально-правові санкції також зазнали змін: максимальний строк позбавлення волі за порушення законодавства про цінні папери було збільшено з 5 до 10 років, а максимальні штрафи зросли для фізичних осіб з 100 000 доларів США до 1 000 000 доларів США, а для юридичних – з 500 000 доларів США до 2 500 000 доларів США. Конгрес також зобов'язав біржі та Національну асоціацію дилерів цінних паперів контролювати операції з цінними паперами з метою зменшення можливостей для інсайдерської торгівлі [1, 55].

На нашу думку, існуюча в США модель заборони зловживань з використанням інсайдерської інформації при торгівлі цінними паперами, що базується на загальній забороні «шахрайських дій», які розвиваються через судові прецеденти, не може бути використана Україною як модель для запозичення. Поняття «шахрайство» в країнах ЄС та США має більш широке тлумачення, ніж в Україні та включає до себе незаконне використання інсайдерської інформації. Натомість, вітчизняне законодавство розуміє під шахрайством дуже вузьке коло діянь, а саме: заволодіння чужим майном шляхом обману чи зловживання довірою або придбання права на чуже майно шляхом обману чи зловживання довірою.

Регулювання обігу інсайдерської інформації при укладенні угод щодо цінних паперів на європейському континенті започаткувала Франція, прийнявши Закон (Ordonnance) від 28.09.1967 № 67-833, згідно з яким було створено Комісію з операцій на фондовій біржі (Commission des Opérations de Bourse) і запроваджено процедуру звітування за інсайдерськими операціями [3, 103]. У той час як у Франції регулювання інсайдерської торгівлі активно розвивалося (зокрема в 1970 році було запроваджено кримінальну відповідальність інсайдерів), в інших країнах Європи була опозиція регулюванню інсайдерської торгівлі і запровадженню кримінальної відповідальності інсайдерів. Так, у ФРН існували лише «Керівні принципи інсайдерської торгівлі», які були прийняті в 1970 році Комісією експертів фондової біржі і Міністерством економіки. Цей документ не мав загальнообов'язкового характеру і застосовувався тільки до тих компаній і банків, які погодились прийняти викладені в ньому принципи. Фактично, інсайдери могли бути покараними тільки, якщо вони добровільно погодились виконувати правила. Але на практиці майже всі банки і переважна більшість великих компаній вважали за доцільне дотримуватися «Керівних принципів інсайдерської торгівлі». У той час, як американські науковці критикували німецький підхід за неадекватність, учасники фондового ринку і практики демонстрували його ефективність і переваги саморегулювання [1, 104].

Такий же «м'який» підхід продемонструвала і Комісія Європейського Співтовариства (ЄС) у прийнятій у 1977 році формальній Рекомендації Державам-Учасницям стосовно Європейського кодексу поведінки в операціях з обіговими цінними паперами. Цей документ містив заборону інсайдерської торгівлі, але не передбачав встановлення державами-учасницями кримінальної відповідальності.

Великобританія вперше запровадила заборону інсайдерської торгівлі з кримінально-правовими санкціями в 1980 році з прийняттям Закону про Компанії. Друга половина 80-х років XX століття ознаменувалась зростанням заінтересованості інших країн у запровадженні кримінальної відповідальності за інсайдерську торгівлю. Комісія ЄС створила робочу групу, яка зайнялась розробкою прямого регулювання інсайдерської торгівлі. Через опір кількох держав-учасниць, зокрема ФРН, дискусії з приводу

уніфікованої заборони інсайдерської торгівлі затягнулися. Більшість держав-учасниць вже прийняла власні законодавчі акти в цій галузі або зробила певні кроки у цьому напрямку.

Не можна не помітити, що європейські держави порівняно нещодавно стали на шлях регулювання інсайдерської торгівлі. Причиною цього є те, що ринки цінних паперів у континентальній Європі розвивалися значно повільніше, ніж у США. Однак переваги використання ресурсів міжнародних фінансових ринків згодом стали очевидними і примусили європейські держави запроваджувати заборону інсайдерської торгівлі, яка є необхідною передумовою залучення іноземного капіталу [1, 106].

Слід зазначити, що більшість країн не вважала цю проблему вартою уваги і суворого регулювання. Тому найслабкішу форму втручання держави до кінця 1980-х років можна було спостерігати у ФРН, де компанії і банки повинні були самі присікати інсайдерську торгівлю, яка могла зруйнувати впевненість громадськості в ефективності функціонування ринку.

Така ситуація загрожувала інтеграції європейського ринку капіталу і могла навіть сприяти послабленню регулювання в певних державах з метою заохочення інвесторів. Тому було прийнято рішення про необхідність встановлення єдиних мінімальних стандартів регулювання в Європейському Союзі шляхом координації національного законодавства держав-учасниць, але без нав'язування абсолютно однакових правил [1, 110].

Так, одним з елементів створення спільного європейського ринку стала Директива ЄС № 89/592/ЕЕС «Про координацію законодавства щодо інсайдерських операцій» (далі – Директива ЄС), яку після тривалої узгоджувальної процедури 13.11.1989 прийняла Рада ЄС. Основною метою Директиви ЄС було забезпечення рівного доступу до інформації для всіх учасників ринку [1, 105].

Директива ЄС прямо не забороняє інсайдерську торгівлю, тобто вона не має прямої дії, а ст.14 (1) цього документа зобов'язує держави-учасниці привести своє національне законодавство у відповідність до нього до 01.06.1992 [1, 105].

Термін, встановлений Директивою ЄС, не був виконаний деякими з держав-учасниць. Так, ФРН прийняла відповідний Закон «Про торгівлю цінними паперами» 26.07.1994 [1, 106]. Але на сьогодні можна констатувати, що всі держави-учасниці Євросоюзу виконали свої зобов'язання і привели національне законодавство у відповідність до вимог Директиви. Директива ЄС встановлює загальний стандарт, який певною мірою повторює однозначні положення національного законодавства ряду держав-учасниць, а з деяких питань являє собою компроміс між принципово різними національними концепціями. Директива ЄС застосовується лише у випадку, якщо мають місце кілька фундаментальних елементів або умов щодо осіб, дії яких обмежено, інформації, якою вони володіють, і цінних паперів, яких ця інформація стосується.

Директива ЄС додержується типового для гармонізації Європейського права принципу, згідно з яким кожна держава сама визначає санкції за порушення правил, передбачених цим нормативно-правовим актом. Єдиною вимогою згідно зі ст.13 є те, що санкції повинні бути достатніми для забезпечення дієвості правової норми.

Водночас зрозуміло, що в першу чергу маються на увазі кримінально-правові санкції, бо вони існували в багатьох державах-учасницях ще до прийняття Директиви ЄС. Комісія ЄС просто не могла передбачати кримінально-правові санкції, оскільки вона не має таких повноважень за Римським Договором. Але питання необхідності і адекватності саме кримінально-правових санкцій неодноразово піднімалося дослідниками. Тому держави-учасниці можуть вирішити запровадити й інші види стягнень, якщо вони будуть відповідати вимогам Директиви ЄС про забезпечення виконання її положень.

На нашу думку, історію криміналізації незаконних дій з інсайдерською інформацією в Сполучених Штатах Америки та країнах ЄС слід розглядати окремо, оскільки причини та умови, які вплинули на криміналізацію цих діянь, різні. Водночас слід зазначити, що від початку історії криміналізації незаконних операцій з інсайдерською інформацією на фондовому ринку в США та країнах ЄС було 3 періоди.

Періоди розвитку заборони незаконного використання інсайдерської інформації в США та країнах Європи можна визначити наступним чином:

Перший період – з XVI століття по 1933 рік – виникнення фондових ринків у США та в країнах Європи; поява незаконних дій та зловживань з використанням цінних паперів, що призвело до обвалу фондових бірж, а також так званої «Великої депресії».

Другий період пов'язаний із виходом країн світу, у першу чергу США, з «Великої депресії». Умовним початком його як для США, так і для країн Європи, можна вважати 1933 рік.

Для США цей період тривав до 1979 року та ознаменувався прийняттям Закону про цінні папери, який перетворився в основний засіб регулювання інсайдерської торгівлі та визначив перелік незаконних дій з інсайдерською інформацією.

У цей же період у країнах Європи приймаються корпоративні нормативно-правові акти щодо незаконного використання інсайдерської інформації в біржовій торгівлі на фондовому ринку; характерною є відсутність кримінально-правових заборон цих діянь.

Третій період (для США – з 1980 року до сьогодні) характеризується прийняттям Закону про санкції за інсайдерську торгівлю як основного кримінально-правового засобу протидії незаконним операціям з інсайдерською інформацією, які у свою чергу створюють потенційну загрозу економіці держави, яка нині є залежною від стану фондового ринку.

У країнах Західної Європи третій період розпочався в 1967 році і триває до сьогодні. У цей час приймаються перші нормативно-правові акти щодо протидії інсайдерській торгівлі (Франція, ФРН, Великобританія), що були прийняті під впливом закономірного розвитку законодавства США щодо цієї проблеми та під впливом загрози спричинення значної шкоди інвесторам від поодиноких чи систематичних незаконних операцій з використанням цього виду інформації. Виникає європейська модель регулювання незаконних операцій з інсайдерською інформацією, закріплена в Директиві ЄС від 13.11.1989 № 89/592/ЄЕС, яка проголосила загальні стандарти щодо протидії інсайдерській торгівлі на фондових ринках у країнах Західної Європи.

Отже, впровадження норм щодо протидії інсайдерській торгівлі у законодавство США та країн Західної Європи сприяло формуванню в цих країнах більш ліквідного фондового ринку цінних паперів, який в умовах останньої світової кризи зазнав меншої шкоди. Водночас слід зазначити, що прийняття у 2006 році нового Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» та внесення змін до Кримінального кодексу України, а саме ст.232¹, яка запроваджує заборону використання інсайдерської інформації, відбувається в рамках процесу гармонізації законодавства України із законодавством Європейського Союзу.

Отже, перспективи вивчення зарубіжного досвіду протидії інсайдерській торгівлі в подальшому можуть вплинути на вдосконалення чинних кримінально-правових норм вітчизняного законодавства та зменшити породжені незаконним використанням інсайдерської інформації нерівні можливості для інвесторів, які негативно впливають на економіку і суспільство, оскільки об'єми інвестицій зменшуються, від чого емітенти одержують менше акціонерного капіталу, а ринок страждає від низької капіталізації та нестабільності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Саєнко В.В. Правове регулювання використання інсайдерської інформації на ринку цінних паперів: дис ... кандидата юрид. наук: 12.00.04 / Володимир Володимирович Саєнко. – К., 2002. – 250 с.
2. Толли Т. Игра на понижение, или Техника «коротких» продаж: Правила игры финансовых топ-менеджеров Уолл-стрит на фондовом рынке / Том Толли. – Пер. с англ. М. Веселковой. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 368 с.

УДК 343.37 (09)

ЕКОНОМІЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Мамочка Р.В., асистент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

У статті досліджується сучасний стан економічної злочинності, що характеризується низкою особливостей якісного характеру.

Ключові слова: злочинність, економіка, економічна система, злочин.

Мамочка Р.В. ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПРЕСТУПНОСТЬ КАК УГРОЗА ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ / Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины, Украина

В статье исследуется современное состояние экономической преступности, которая характеризуется рядом особенностей качественного характера.

Ключевые слова: преступность, экономика, экономическая система, преступление.

Mamochka R.V. ECONOMIC CRIME AS A THREAT TO UKRAINE'S ECONOMIC SECURITY / National university of life and environmental sciences of Ukraine, Ukraine

This article examines the current state of economic crime, which is characterized by several features of a qualitative nature.

Keywords: criminality, economy, economic system, crime.

В умовах формування ринку в країнах з перехідною економікою на тлі економічної кризи, що зберігається, відбувається зрощування законної і кримінальної економічної діяльності. Функціонування економіки являє собою сполучення здорових продуктивних органів і елементів економічної системи і паразитуючих на кожному з них формоутворень кримінального середовища. Криміналізація охоплює всі сфери діяльності і напрямку реформування економіки, а також управління нею. Криза економіки в цілому і його кримінальні прояви взаємно підсилюють і збільшують негативні наслідки і загрози для економічної безпеки і національної безпеки в цілому.

Різними аспектами економічної безпеки присвячено праці багатьох видатних зарубіжних та вітчизняних вчених різних галузей науки: В.М. Аніщенко, В.І. Авдійського, В.І. Василичука, В.О. Глушкова, І.І. Кучерова, С.В. Карамзіна, В.А. Ліпкана, Г.О. Пономаренко, В.А. Предборського, В.І. Шакуна та ін.; дослідженню економічної злочинності приділяли велику увагу Б.В. Волженкін, А.Ф. Волобуєв, Е.Е. Дементьєва, О.Г. Кальман, А.Г. Корчагін, В.Д. Ларичев, А.Н. Ларьков, В.В. Лунєєв, Г.А. Матусовський, Р.С. Сатуєв, Е.Л. Стрельцов та інші.

Однак, незважаючи на інтенсивність та широкий спектр досліджень, присвячених різним аспектам цієї проблематики, у тому числі злочинності, багато питань у цій сфері